

ASSERTA
EX
UNIVERSA JURISPRUDENTIA
ET
SCIENTIIS POLITICIS,
QUAE
SUPERATIS RIGOROSIS EXAMINIBUS,
PRO CONSEQUENDO
JURIS UNIVERSI DOCTORIS GRADU
IN
REGIA SCIENTIARUM UNIVERSITATE HUNGARICA
ANNUTU
INCLYTAE FACULTATIS JURIDICAE
PUBLICAE PROPUGNANDA SUSCEPIT
ANDREAS CSENGEI.

Anno 1855, Mense Januario.

Die 23^a hora 12^a mer.

PESTINI, 1855.

TYPIS TRATTNER-KÁROLYIANIS.

ASSERTA

EX

UNIVERSA JURISPRUDENTIA

ET

SCIENTIIS POLITICIS

QUAE

SUPERATIS RIGORIS EXAMINIBUS

PRO CONSEQUENDO

JURIS UNIVERSI DOCTORIS GRADU

IN

REGIA SCIENTIARUM UNIVERSITATE HUNGARICA

ANNUIT

KNY-19-00230

INSTITUTUM FACULTATIS JURIDICAE

PODICE PROPOZICIA RECENTI

ANDREAS CSERKEI

Anno 1885, Mensis Junii

Handwritten signature: No 23 o. k. 1885

PRISTINI, 1885

TIPIE TRATTNER-KÄRSTEN

THESES.

E Jure naturae.

1. Principia Juris naturae omni legislationi positivae pro basi ac criterio proiunt.
2. Idea communionis bonorum in sensu recentiorum Fanaticorum Galliae, vanum est phantasma, rectis Juris nat. principiis e diametro adversum.
3. Praescriptio et haereditas ut modi acquirendi domini solo Jure nat. non intelliguntur.
4. Collisio jurium sensu stricto et absoluto non datur.
5. Relationes Juris inter Imperantem et populum obvenientes tam rectis Juris nat. principiis, quam legibus positivis nituntur.
6. Nulla gens gaudet jure absoluto se in negotia alterius gentis interna ingerendi.
7. Gentibus inter caetera leniora bellum declinandi media, expeditum prorsus in stabilito mutuo consensu judicio arbitri — medium suppetit. —

E Jure Ecclesiastico.

1. Jus ecclesiasticum e legibus divinis et humanis coalescit.
2. Jus nominandi episcopos reges Hungariae inde ab initio regni exercebant.
3. Jus inspectionis civilis Imperanti civili competit.
4. Jus statuendi impedimenta matrimonium in ratione contractus dirimentia jure proprio ad civile imperium pertinet.
5. Potestas ecclesiastica poenas mere civiles jure proprio statuere nequit.
6. Jura Protestantum in Hungaria praecipue art. 26. 1790 qua fundamento nituntur.

E Jure civili Romano.

1. Jus privatum romanum pretiosissimum est thesaurus, quem antiquitas aevo nostro reliquit.
  2. Solum liberi naturales, i. e. ex concubina nati possunt per legitimationem jura legitimorum obtinere.
  3. Haereditas duplici modo: jure nempe civili, et praetorio acquiritur.
  4. Quartam Trebellianam tantum directo haeredi detrahere permissum est.
  5. Actio ob creditam filiofamilias pecuniam mota exceptione S. C. Macedoniani saepissime infringi potest.
-

E Jure civili Hungarico.

1. Decisionum Exc. Curiae Regiae, quoad quaestiones juris legibus haud definitas, summum in Jure privato Hungarico momentum.
2. Jus regium latens bonis donationalibus semper immansit.
3. In l. r. civitatibus caducitates civiles ad fiscum civitatis pertinebant.
4. In casibus notae infidelitatis etiam bona civilia ad coronam devolvebantur.
5. Debitum ex coaquisitis conjugum solvendum erat, absque discrimine, an id solus maritus, vel sola uxor contraxerit.
6. Emptio venditio sub privatis sigillis facta perpetuitatem non continebat; bona itaque hac ratione alienata successores instar pignoris reluere poterant.

E Jure civili Austriaco.

1. Si minorennis citra consensum parentum vel tutorum servitium militare adeat, ejus dimissio intra annum impetrari potest.
2. Personae infra 18 annos, etiamsi matrimonio junctae fuerint, validum testamentum solum coram judice condere possunt.
3. Testamentum etiam carente institutione haeredis valorem suum retinet.
4. Formalitates externae testamenti et codicilli eadem sunt.
5. Pretium affectionis nimis magnum petitus iudex reducere potest.

E Processu civili Austriaco.

1. Petitio — scripto, quod praescriptis formalitatibus caret, porrecta non rejici, sed scopo emendationis restitui debet.
2. In causis compromissionalibus restitutio in integrum lege non prohibetur.
3. Si quis intuitu objecti executionalis jus pignoris jam prius acquisiverat, executio et valoris eruitio uno eodemque libello impetrari potest.
4. Occasione divisionis pretii, ex immobili bono via licitationis reluti, creditores intabulati primo excontentionem praetendere possunt.
5. Protestantes conjuges, si praescriptis a lege conditionibus satisfit, etiam absque sententia judicis a mensa et thoro se separare possunt.

E Jure criminali.

1. Dispositio §-i 2-i cod. juxta quam personis infra 14 annos crimen non imputatur, de utroque sexu intelligenda est.
2. Qui limites inculpatae tutelae transgreditur poenam incurrit.
3. Si typhotheta bonae fidei opus imprimendum non intelligit, etsi hujus impressio per legem vetita sit, crimen commisisse non putatur.
4. Poena ordinaria furti per satisfactionem, ante cognitionem delicti praestitam, remittitur.
5. Si praeter alias conditiones, per legem requisitas, a patrato crimine capitali viginti anni effluxerint, reo amplius poena mortis irrogari nequit.

E Processu criminali.

1. Inquisitioni criminalis tum solum locus est, ubi vel quoad personam delinquentis, vel objectum delicti probabilia argumenta, aut indicia adminus genuina commissi delicti praesto sunt.
2. Si damnum passus sententia judicis criminalis circa damni reparationem contentus non sit, hanc eidem coram tribunali civili ultro persequi licet.
3. Poena capitalis nequidem in processu statario sine propria confessione delinquentis, aut convictione per testes iuramento corroborata, dictari potest.
4. Expensae processus poenalis, ubi incusatus absolvitur, ordinarie aerarium publicum manent

E Jure cambiali.

1. Si ex praescriptis requisitis litterarum cambialium etiam unicum absit, ex iis nulla obligatio cambialis oritur.
2. In casu differentiae inter summam valutalem numeris et literis expositam, literis signata pro vera habetur.
3. Neglecta debito tempore protestatione jus regressus extinguitur, attamen non extinguitur jus contra acceptantem.
4. Acceptatio duplex est: communis et honoraria; et hae ab invicem quoad jura et obligationes acceptantis differunt.

E scientiis politicis.

1. Scientiae politicae versantur circa media obtinendi finem civitatis.
2. Dantur in scientiis politicis principia universalia, ast dantur etiam talia, quorum applicatio in diversis statibus juxta adjuncta variam subit modificationem.
3. Correctio, intimidatio, praeventio singillatim sumptae — finem poenarum non constituunt.
4. Recta proportio impopulationis ad territorium status in quantitate alimentorum, quae produci possunt, invenit limitem.
5. Agricultura est tutissimum fundamentum opum nationalium.
6. Decrementum capitalium, decrementum opum nationalium post se trahit.
7. Licet parsimonia in consumptione promoveat opes nationales, tamen haec parsimonia limites suos habere debet.
8. Contributio nonnisi ex puris civium proventibus desumenda.

E Statistica imperii Austriaci.

1. Ambitus territorii ditionum austriacarum ductu operationum catastralium rectius potest definiri, quam populationis motus testimonio triennalis politici census.
2. Pretio fundorum et redditibus agrestibus, sublatis recens oneribus urbanialibus, non leve accessit incrementum.
3. Producta industriae et artefacta domestica, in commercio externo, qua exportationis objectum, magni et in dies crescentis sunt momenti.
4. Adoptato recens protectionali teloniorum systemate, ut sub obtutu oeconomiae nationalis commercio, ita e respectu financiali publicis status proventibus apri-me consultum est.
5. Regimen Austriacum in componendis politicis Europae negotiis, praepotenti Monarchiae statui conformiter, dirimentem capit partem.